

בְּלִשׁוֹן פְּשׁוּטָה וּבְהִירָה

לַיּוֹצֵאִים

בְּחֻצָּאת פְּתָעִי "שְׁמַחַת אֵילָת"

CamScanner

CamScanner

פרק ראשון

לפני שנים רבות מאוד, בימי השופטים שהיו אחרי ימי יהושע בן נון, היה רעב בארץ.

באותם ימים חי בארץ איש חשוב ועשיר, מנהיג גדול, ושמו אלימלך. למרות שהיה עשיר מאוד, והיה ביכלתו לתת אכל לכל עם ישראל במשך עשר שנים מכספו הרב, לא רצה אלימלך שיבקשו ממנו צדקה.

הוא לקח את אשתו נעמי ואת שני בניה מחלון וכליון, עזב את עירו בית לחם ואת ארץ ישראל, ועבר לגור בארץ מואב.

אלימלך נענש על עזיבתו את הארץ הטובה. תחלה הפסיד את רכושו, ולאחר מכן מת.

בניו של אלימלך, מחלון וכליון, לא רצו לחזור לארץ לאחר מות אביהם. הם התחתנו עם נשים מואביות, רות וערפה, ונשארו לגור במואב עשר שנים. כיון שלא חזרו בתשובה, מתו גם שני הבנים.

נעמי הצדיקה, אשת אלימלך, נשארה לבדה, ללא בעלה וילדיה. מסוחרים המסתובבים בעירות שמעה שהסתים הרעב שהיה בארץ,

וכעת – שמתו בני משפחתה – החליטה לחזור לארץ ישראל, כפי שרצתה תמיד.

רות וערפא כלותיה, נשות בניה, הצטרפו אליה. הן העריכו אותה מאוד ונקשרו אליה, ורצו לבוא איתה. ביחד יצאו שלשתן לדרך העלה לארץ, כשהן יחפות מרב עני.

נעמי התרגשה ממעשה החסד שלהן, שלוו אותה, אף היא אמרה להן: "לכו, שובו הביתה! ה' יעשה עמכן חסד כמו שעשיתן עמי ועם בני, וישלח לכן בעלים אחרים טובים ומתאימים, שתוכלו לבנות בתיכן מחדש".

נעמי נשקה להן לאות פרדה, והפלות בכו בצער. הן אמרו לה: "נעמי, אנחנו ממשיכות אתך ומצטרפות לעם שלך! אנחנו רוצות להיות חלק מעם ישראל!" ענתה להן נעמי:

"חזרו הביתה, בנותי. למה לכן לבוא עמי? בני עמי לא יתחתנו עמכן, ולי אין עוד בנים בשבילכן... שובו הביתה. גם אם הייתי מתחתנת היום ויולדת במהרה, ואני זקנה בשביל זה – האם הייתן מחפות לבנים שיגדלו כדי להתחתן איתם? זה המון זמן!... הדבר שהכי מכאיב לי ומצער אותי – זה שאתן נשאתן ללא בעליכן בגלל העברות שלנו...".

רות וערפא המשיכו לבכות.

עָרְפָה הִבִּינָה אֶת הַקְּשִׁיִּים הָעוֹמְדִים בְּפָנֶיהָ, וְהִחֲלִיטָה לְהַפְרֵד מִנַּעֲמִי.
הִיא נִשְׁקָה לָהּ וְחִזְרָה אֶל בֵּית אֲבִיהָ.

גַּם רֹת הִבִּינָה אֶת הַקְּשִׁיִּים, וְאָף עַל פִּי כֵן בָּחֲרָה לְדַבֵּק בְּנַעֲמִי חֲמוּתָה
וּלְהִשָּׁאֵר אִתָּהּ.

אָמְרָה לָהּ נַעֲמִי:

"הִנֵּה אֲחֻתְךָ שָׁבָה אֶל עַמָּהּ וְאֶל אֱלֹהֶיהָ. שׁוּבִי גַם אִתָּהּ אִתָּהּ!"

רֹת לֹא הִתְיַאֲשָׁה, וְאָמְרָה לְנַעֲמִי:

"בְּבִקְשָׁה, אֵל תִּנָּסִי לְשַׁכְנֵעַ אוֹתִי לַעֲזֹב אוֹתְךָ וְאֶת עַמִּי. אֲנִי אֶתְךָ בְּכָל!
אֲנִי רוֹצָה לִהְיוֹת חֵלֶק מִהָעָם שְׁלֹךְ, לְקַבֵּל אֶת מַלְכוּת אֱלֹהֶיךָ עָלַי, לְשֹׁמֵר
אֶת כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה! אֲנִי מְקַבֶּלֶת עָלַי הַכָּל בְּלֵב שָׁלֵם, עִמּוֹךְ עַמִּי
וְאֱלֹהֶיךָ אֱלֹהֵי. לֹא אֶפְרֹד מִמּוֹךְ, רַק הַמּוֹת יִפְרִיד בֵּינִי וּבֵינְךָ!"

נַעֲמִי רָאֲתָה כַּמָּה מִתְאַמְצֵת רות לְהַצְטָרֵף אֵלֶיהָ, כַּמָּה הִיא רוֹצָה לְהִתְגַּיֵּר וְלִהְיוֹת יְהוּדִיָּה, וְלָכֵן הִפְסִיקָה לְנִסּוֹת לְשַׁכְנֹעַ אוֹתָהּ.

הָלְכוּ שְׁתֵּיהֶן יַחַד, עַד שֶׁהִגִּיעוּ לְעִיר בֵּית לָחֶם.

בְּהִגִּיעָן אֶל הָעִיר, הִבְחִינוּ שִׁקְרָה מִשָּׁהוּ. בְּאוֹתוֹ יוֹם נִפְטְרָה אִשָּׁה חֲשׂוּבָה, אִשְׁתּוֹ שָׁל בָּעֶז, רֹאשׁ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל הַיּוֹשְׁבִים בְּבֵית הַדִּין הַגָּדוֹל – הַסֵּנֶהֶדְרִין. בָּעֶז הָיָה גַם בֶּן דּוֹד שָׁל נַעֲמִי. כָּל אֲנָשֵׁי הָעִיר הִתְאַסְּפוּ לְהִשְׁתַּתֵּף בְּהַלְוִיָּתָהּ וּבִקְבוּרָתָהּ שָׁל אִשְׁתּוֹ.

אֲנָשֵׁי הָעִיר רָאוּ אֶת נַעֲמִי, שֶׁבְּדִיוִק אֵז הִגִּיעָה עִם רות, וְהִתְפַּלְאוּ מְאֹד:

”הֵאֵם זֹאת נַעֲמִי?”

כְּשֶׁעָזְבָה נַעֲמִי אֶת הָעִיר עִם מִשְׁפַּחְתָּהּ, הָיְתָה עֲשִׂירָה גְּדוֹלָה. הִיא הָיְתָה רְגִילָה לְנֹסֵעַ בְּכַרְפָּרָה מְכַבֶּדֶת, הָיוּ לָהּ עֲבָדִים וּשְׁפָחוֹת רַבִּים, וְתַמְדִּיר

היתה מקפת בבני המשפחה ובאנשים רבים. באותו יום, היא באה לבדה, עם כלתה בלבד, ושתיהן נראו כמו עניות עזובות שסבלו צרות רבות...

נעמי הבינה את פליאתם. היא אמרה להם:

”אכן, אל תקראו לי ‘נעמי’, מלשון נעימות... קראו לי ‘מרא’, מלשון מרירות! ה’ העניש אותנו על חטאינו, ולמרות שהלכתי מכאן עם בעל ובנים ועשר רב – ה’ החזיר אותי הנה ללא כלום. אל תרחמו עלי, זה הגיע לי! אבל אל תקראו לי ‘נעמי’...”

נעמי ורות נשארו בבית לחם. באותם ימים החלה תקופת הקציר של השעורים.

פרק שני

לאחר כמה ימים, אמרה רות לחמותה נעמי:

"אני הולכת ללקט שבלים שהשאירו עבור עניים בשדות".

נעמי הסכימה: "לכי, בתי".

אמנם לנעמי היה בעיר קרוב משפחה, בעז בן דוד, שהיה אדם טוב וחשוב, ושמם כראש הסנהדרין. בודאי היה שמח לעזר לנעמי בת דודו אלו בקשה, אך נעמי לא רצתה לפנות אליו לעזרה.

הלכה רות לחפש שדה ללקט בו, ובהשגחת ה' המפלאה הגיעה דווקא לשדה של בעז.

בדיוק בזמן שרות היתה בשדה, הגיע לשם בעז. כראש הסנהדרין היה עסוק כל היום, ולא היה לו פנאי לבוא אל השדה, אך הפעם בא. הוא ברח את הקוצרים שעבדו שם: "ה' עמכם!", והם ענו לו: "יברכה ה'!".

בעז שם לב לרות המלקטת שבלים בשדה שלו. היא היתה צנועה מאוד, בדרך לקיטתה ובהתנהגותה עם שאר הקוצרים. גם חקמתה בלטה לעיניו, שהיתה מלקטת רק שתי שבלים ולא שלוש, כפי ההלכה. שאל בעז את הנער האתראי על הקוצרים:

"מי האשה הזאת? מאין הגיעה? עבור מי היא מלקטת?"

ענה לו הנער:

"זו אשה מואבית, שהגיעה עם נעמי קרובת משפחתך ממואב. היא

באה לכאן הפקר ובקשה
רשות ללקט מתנות עניים,
שבולי לקט ועמרי שכחה,
ומאז היא עובדת בזריזות
ובחריצות עד עכשו".

בעז פנה לרות. הוא לא גלה
לה שהוא קרוב משפחתה, כי
רצה קדם לבחן ולהפיר אותה
יותר. הוא אמר לה:

"בתי, את מזמנת להמשיך
וללקט כאן שבילים! הצמד

לנערות הקוצרות שלי ולכי אחריהן. הנערים לא יתקרבו אליך. ואם
תהיי צמאה, את יכולה לשותות מכלי המים של הקוצרים בלי
להתבייש".

רות השתחוותה לו בהודאה, ושאלה:

"למה מצאתי חן בעיניך ומה הטוב שראית בי, ויהי אני זרה – מבנות
מואב?"

ענה לה בעז:

"שְׁמַעְתִּי עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂית עִם נַעֲמִי חֲמוּתָהּ, שֶׁנִּשְׁאַרְתָּ לַעֲזֹר לָהּ וּלְתַמְּךָ בָּהּ, וְגַם שֶׁהִתְנַיֵּרְתָּ וְהִצְטַרַּפְתָּ לָעַם יִשְׂרָאֵל לְשֵׁם שָׁמַיִם! אֵלֹה מַעֲשִׂים טוֹבִים וְנִפְלְאִים כָּל כָּךְ, שָׂרָק ה' יָכוֹל לְשַׁלֵּם לָךְ עָלֵיהֶם!"

אֲמָרָה רות:

"אֲנִי שְׂמַחָה שֶׁמָּצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ. וְהִלֹּאִי שֶׁגַּם בְּעֵתִיד אֶמָּצָא חֵן! נַחֲמֵת אוֹתִי וְחִזְקֵת אוֹתִי בְּדַבְּרֶיךָ הַנְּעִימִים, וְזֶה כְּבוֹד גָּדוֹל בְּשִׁבְלִי."

כַּאֲשֶׁר הִגִּיעָה שְׁעַת הָאָכָל, קָרָא בַּעַז לְרוּת וְהִזְמִין אוֹתָהּ:

"בּוֹאִי, הִתְקַרְבִּי! אֶת מְזֻמָּנֶת לִסְעֹד עִמָּנוּ!"

רוּת קָבְלָה אֶת הַהִזְמָנָה. הִיא הִתְיַשְׁבָּה בְּצַנִּיעוֹת בְּצֶד הַקּוֹצְרִים, וּבַעַז הוֹשִׁיט לָהּ לֶחֶם קִלּוִי. רוּת אָכְלָה לִשְׂבַע, וְאַף נִשְׁאַר לָהּ אֶכָּל רֵב.

לאחר שסיימה את סעדתה, קמה רות בריזות להמשיך ללקט עוד שבלים. צוה בעז את הקוצרים בשדהו:

"גם אם בטעות תלקט אשה זו במקום שאסור לעניים ללקט – אל תעירו לה, שלא תתביש".

"יותר מזה", הוסיף בעז, "אני מבקש שבכונה תשאירו בשדה עמרים קטנים ותפקירו אותם, כאלו שכחתם אותם שם, כדי שהיא תוכל ללקט גם אותם".

רות עבדה בלקיטת השבולים בחריצות עד שהגיע הערב. כדי שלא תצטרך לשאת לביתה ערמות גדולות של שבלים, חבטה בהן כדי להוציא מהן את הגרעינים. לאחר שפררה את הגרעינים מן הפסלת של הקש והלכלוף, נשארה בידה כמות מכבדת מאוד של גרעיני שעורים: די היה בה להכין אכל עבור נעמי למשך חמשה ימים!

רות הביאה עמה אל העיר את השעורים הרבים ואת שאריות האכל מן הסעודה. נעמי ראתה את הפמות הגדולה ותממה:

"איפה אספת כל כך הרבה שעורים? נראה שמישהו עשה אתך חסד גדול... יברך בעל השדה שהיטיב עמך ונתן לך לאסוף כה הרבה!"
ענתה רות לחמותה:

"שמו של בעל השדה שבו לקטתי היום הוא בעז".
אמרה לה נעמי: "ברוך הוא לה'! כמה חסד עשה עמנו!" והוסיפה ואמרה: "האיש הזה, בעז, הוא קרוב משפחתנו!"
אמרה רות:

"בעז גם אמר לי שאוכל להמשיך לבוא וללקט עם הקוצרים שלו עד שיסימו לקצר את הכל!"
נעמי שמחה:

"טוב שיהיה כך! הכי טוב שתצאי לשדה שלו ותהיי עם הנעורות הקוצרות בשדהו, שלא תצטרכי ללכת לשדה אחר ששם אולי חלילה יפגעו בך אנשים".

וכך היה. במשך כל חדשי עונת הקציר הלכה רות עם נעורותיה הקוצרות של בעז, ולקטה אחריהן שבלים. כאשר לא היתה צריכה ללקט, היתה יושבת עם חמותה נעמי, שאותה אהבה יותר מכל.

פרק שלישי

נַעֲמִי רָאתָה שְׂבָעוּ מִתְעַנֵּין בְּרוּת, עוֹזֵר לָהּ וּמִתְנַהֵּג אֵלֶיהָ יָפָה, וְחִשְׁבָּה שֶׁהוּא בּוֹדֵק אֶת הָאִפְשָׁרוּת לְהִתְחַתֵּן אִתָּהּ. כְּשֶׁהִסְתִּימָה תְּקוּפַת הַקָּצִיר וְלֹא הָיָה נִרְאָה שְׂבָעוּ מִתְכַּנֵּן לְהִתְחַתֵּן אִתָּהּ, הִבִּינָה שְׂאוּלִי הַתְּנַהֵּג כִּי רַק מִפְּנֵי שֶׁהָיָה טוֹב לָב. נַעֲמִי הִחֲלִיטָה לַעֲשׂוֹת מַעֲשֶׂה.

פָּתְנָה נַעֲמִי לְרוּת כִּלְתָּהּ וְאָמְרָה לָהּ:

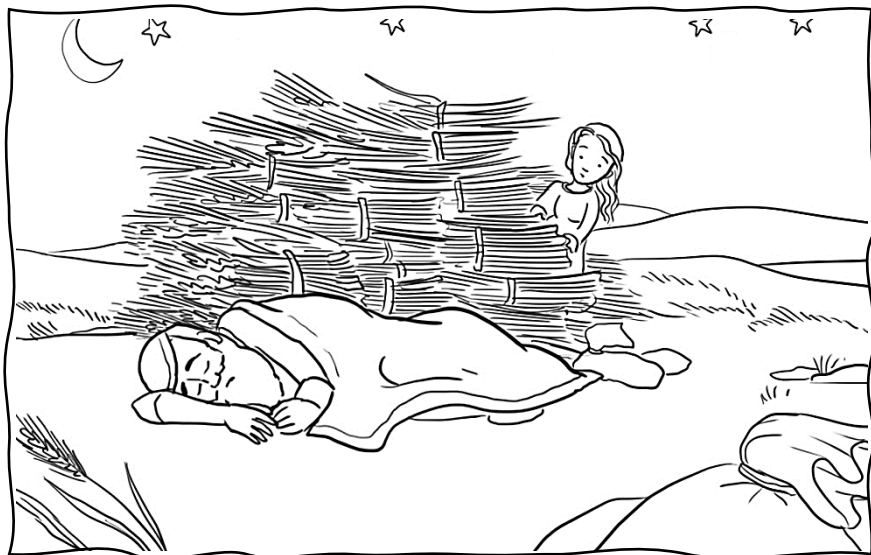
”בְּתִי, אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּתְחַתְּנִי עִם בְּעַל טוֹב וְצָדִיק, שִׁיְהִיָּה לָךְ טוֹב! בְּעוֹז קָרוֹב מִשְׂפָּחָתְנוּ הוֹלֵךְ לַעֲבֹד הַלֵּלָהּ בַּגֶּרֶן שְׁלוֹ, בְּזֵרִית הַשְּׂעוּרִים בְּרוּת כְּדִי לְהַפְרִיד אֶת הַגֶּרְעִינִים מִן הַפֶּסֶלֶת. אֲנִי מַצִּיעָה לָךְ לְהִתְרַחֵץ, לְסוּף עֲצָמְךָ בְּשָׂמֶן

עִם רֵיחַ טוֹב, לְקַחַת אִתָּךְ בְּתִיק בְּגָדֵי שַׁבָּת וּלְלַכֵּת אֶל הַגֶּרֶן שֶׁל בְּעוֹז. הַשְּׂתַדְּלִי מְאֹד שְׂבָעוּ לֹא יִרְאָה אוֹתְךָ! רַק כְּאִשָּׁר יִשְׁכַּב לִישׁוֹן בַּגֶּרֶן, הַתְּקַרְבִּי אֵלָיו וְשִׁכְבִּי לְיָד רִגְלָיו. הוּא כָּבֵד יֹאמַר לָךְ בְּחֻכְמָתוֹ מֶה לַעֲשׂוֹת.”

עָתָה רוּת לְנַעֲמִי:

”כל אשר תאמרי אלי – אעשה!”

ואכן, רות עשתה כדברי נעמי – התרחצה, סכה גופה בשמן טוב, וירדה אל הגרן כשבירה תיק ובו בגדי שבת יפים. שם חכמה בסתר לרגע המתאים.

בעז ישב שם, אכל ושתה וגם עסק בתורה. לאחר מכן סדר לעצמו מקום לשכב בקצה ערמת התבואה בגרן, ושכב לישן. בשקט בשקט באה רות ושכבה אף היא בקצה מקום משכבו.

באמצע הלילה התעורר בעז בבהלה: ידו נחה מתוך שנה על ראש עם שער ארוך וקלוע... זו אשה ששוכבת לרגליו!

שאל אותה בעז, שלא זהה אותה בחשכה: ”מי את???” ונענה על ידה: ”אני רות שפחתך, ואני מבקשת שתפרש עלי את כנפך ותשא אותי

לאשה!”

”ברוכה את לה, בתי!” אמר לה בעז. ה’ נתן בלבו להבין שהיא צודקת ושטוב עשתה שהגיעה אליו כן, ולכן לא גרש אותה משם אלא אף ברח אותה.

הוא אף הוסיף ואמר: ”את עושה חסד גדול בבחירתך להתחתן אתי, ולא עם בחור צעיר, שהרי אני איש זקן ואת צעירה... זהו חסד גדול יותר מן החסד שעשית עם חמותך נעמי!”

עכשו, בתי, אין לך סבה לחשוש. כל אשר תאמרי – אעשה, אני מסכים להתחתן אתך! גם אין מה לחשוש שאנשי העיר או חכמי הסנהדרין ינסו לשכנע אותי שלא לשאת אותך לאשה, כי כלם יודעים שאת אשת חיל.

אבל יש בעיה אחת... אמנם אני יכול להיות הגואל שלך וליבם אותך כי אני קרוב משפחתך, אבל יש מישהו שקרוב אליך יותר ממני, ולכן הוא ראוי להיות גואלך עוד לפני. אני רק בן דוד של מחלון בעלך, ואילו הגואל השני – ששמו טוב – הוא דוד של מחלון.

אני מציע שתשארי לישן כאן הלילה, כי מסכן ללכת עכשו לבד בחוץ. בפקר אדבר עם טוב. אם הוא ירצה לגאל אותך ולהתחתן אתך – תחתני, ואם לא ירצה – אני נשבע לך שאגאל אותך בעצמי!”

רות קבלה את דברי בעז, ונשארה לשכב לרגליו באותו לילה. היא קמה ללכת בשעת בקר מקדמת מאוד, שבה אין אדם מזהה את חברו מרב שחשוך, כי היא ובעז לא רצו שאנשים יראו שהיו שניהם בגרן בלילה, מפני שעלול חלילה לצאת לה או לו שם רע ויתחיל שם שמים.

לפני שיצאה רות לדרך, בקש ממנה בעז: "הביאי את המטפחת שלך והחזיקי בה".

רות עשתה כבקשתו, ובעז מדד כמות של שעורים ושם במטפחתה. כאשר יראו אותה אנשים הולכת ושעורים בידה, יחשבו שלקטה אותן בשדה וכעת היא שבה הביתה.

לאחר מכן יצאו שניהם ללקת אל העיר. בעז ליה את רות כדי לשמר עליה, ורק סמוך לכניסה לעיר נפרדו ונכנסו כל אחד לבדו.

כאשר הגיעה רות לבית נעמי חמותה, היה עדין חשוך. נעמי לא זיהתה אותה, ושאלה: "מי את, בתי?"

רות הזדהתה, ומיד ספרה לנעמי באריכות כל מה שקרה לה באותו לילה, ובכלל זה על השבועה שנשבע לה בעז – שהיא תגאל בכל מקרה, או על ידי טוב או על ידו. רות גם הראתה לנעמי את השעורים שנתן בידה בעז, ואמרה שבקש ממנה לתת לה ולא לבוא אליה בידים ריקות.

אמרה לה נעמי:

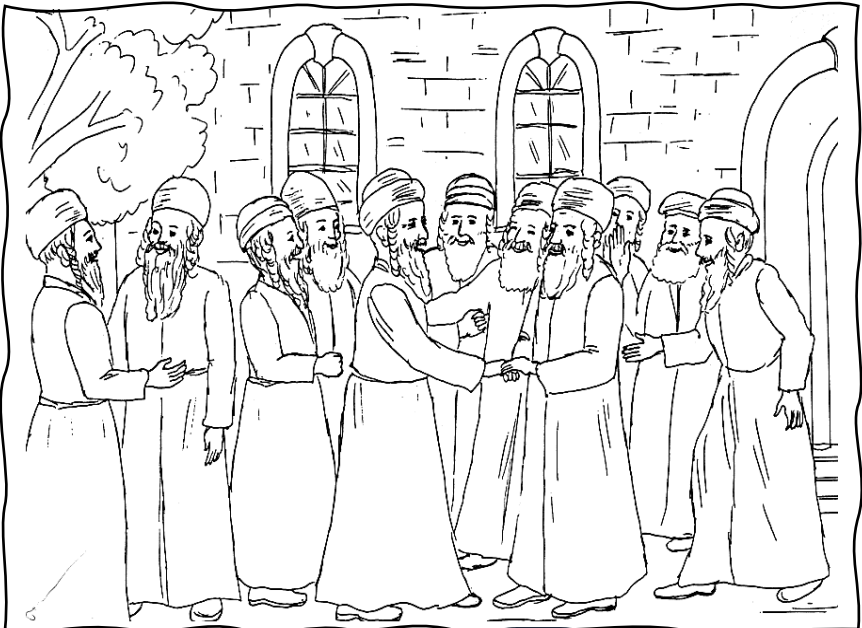
"השארי אתי בבית, בתי, ונחכה עד שנדע מה יהיה וכיצד יפל דבר.
כנראה זה לא יקח הרבה זמן. פֵּעַז הצדיק בודאי יַעֲשֶׂה אֶת שְׁהִבְטִיחַ
במהרה, ולא ינוח עד שיגמר לטובה את הדבר היום".

פרק רביעי

בעז עֲלֶה אֶל מְקוֹם מוֹשְׁבָה שֶׁל הַסִּנְהֶדְרִין. הוּא רָצָה לְשַׁלֵּחַ מִשָּׁם שְׁלִיחַ שֶׁל בֵּית הַדִּין לְהַזְמִין אֶת טוֹב לְבוֹא, כְּדֵי לִקְדֹם אֶת חֲתֻנָּתָהּ שֶׁל רוּת, כִּפִּי שֶׁנִּשְׁבַּע לָהּ. הוּא גַם רָצָה שֶׁחֲתֻנָּהּ – עַם טוֹב אוֹ אֵתוֹ – תַּעֲרֹךְ בִּפְנֵי חֲכָמֵי הַסִּנְהֶדְרִין, כְּדֵי שֶׁכֻּלָּם יֵרְאוּ וַיִּדְעוּ שֶׁעַל פִּי הַתּוֹרָה וְהַלְכָהּ מִתָּר לַיהוּדֵי לְהִתְחַתֵּן עִם מוֹאֲבִיָּה, לְמִרְוֹת שְׁלֹאֲשָׁה יְהוּדִיָּה אֲסוּר לְהִתְחַתֵּן עִם מוֹאֲבִי.

בְּהַשְׁגַּחַת ה', עוֹד לִפְנֵי שְׁבַע הַסִּפִּיק לְשַׁלֵּחַ לְקוֹא לוֹ – עֶבֶר שֵׁם טוֹב, בְּדֶרֶךְ לְמְקוֹם אֲחֵר.

קרא לו בעז: "בוא לכאן, טוב! שב אתנו".

טוב שמע בקול בעז, ראש הסנהדרין, שהיה גם בנו של אחיו שלמון. הוא סטה מדרךכו, ובא לשבת שם.

בעז קרא לעשרה מחכמי הסנהדרין והזמיןם לשבת. בכל חתנה צריכים להיות לפחות עשרה אנשים, אך בעז הקפיד שהפעם יהיו אלה דווקא תלמידי חכמים, כדי שלכלם יהיה ברור שתחתנת רות – הגירת המואביה – נעשתה כהלכה ועל דעת חכמי התורה.

בעז הזכיר בפני כלם את ההלכה האומרת שמה שאמרה התורה "לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'... עד עולם" – הוא דווקא באיש מואבי, ולא באשה מואביה.

לאחר מכן פנה לטוב, והציג בפניו את המצב:

"יש שדה גדול שהיה שייך לאלימלך, קרוב משפחתנו. אלמנתו נעמי, שהזרה מארץ מואב, מבקשת למכר חלק ממנו, עקב מחסור בכסף. כיון שאינני רוצה שחלקת האדמה ששייכת למשפחתנו תעבר ליד זרים, חשבתי לשאל אותך – שאתה האדם הקרוב ביותר לנעמי – אם תרצה לגאל את האדמה ולקנות אותה. אם תגאל אותה – מעלה! אם לא – אמר לי, ואגאל אני, שהרי אני חכי קרוב לנעמי אחריו".

ענה טוב לבעז:

"אני רוצה לגאל את הקרקע ולקנות אותה!"

אבל אז הוסיף בעז וגלה לטוב:

”כדי לקנות את השדה של נעמי, אתה צריך לקנות גם את חלקת השדה של רות! וכדי לקנות את השדה של רות – אתה צריך גם להתחתן אתה... אחרת היא לא מוכנה. היא בעצם מבקשת שתעשה בה פעולה שהיא כמו מצות היבום שכתובה בתורה – רק שבמעשה המצוה

מתחתן האח של המת עם האלמנה, וכאן למחלון אין אח אלא רק קרוב משפחה שמתבקש לשאת את רות האלמנה. רות מבקשת להקים שם למחלון, בעלה המת, על אדמת נחלתו, ואת זה יכולים לעשות רק אתה או אני, קרוביה...”.

טוב, הגואל המייד, נרתע וחרב בו:

”אם כן – אז אני רוצה לגאל את השדה... אם לשם כך עלי

להתחתן עם מואביה מגירת, ובכך לקלקל ולפגם את זרעי – אינני רוצה. הרי נאמר 'לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה'', אז איך אוכל להכניס מואביה אל ביתי ??? גאל אתה, בעז, אני לא יכול לעשות זאת!...”.

טוב לא היה תלמיד חכם ולא בן תורה. לכן לא האמין לחכמי הסנהדרין שהסבירו לו שהתורה אסרה רק 'מואבי' ולא 'מואבית', כפי שאומרת ההלכה למשה מסיני. הוא חשב שהחכמים אולי טועים, ולא רצה לסכן את שמו הטוב. בעז, לעצמו, היה אדם גדול ותלמיד חכם גדול, ולא חשש מכל זה כלל.

בימים עברו, כאשר אדם מישראל היה רוצה למכור לחברו או להחליף עמו חפץ, היו עושים פעולה של חליצת נעל כדי להשלים את הקניין.

לכן גם כאן, כאשר ותר טוב לבצע על גאלת השדה ועל רות ואמר לו "קנה לך" – חלץ בעז את נעלו.

בעז הזמין את כל החכמים ואת כל האנשים שהתאספו שם להיות עדים לנעשה. הוא אמר:

"אתם עדים שקניתי את כל הרכוש של אלימלך, מחלון וכליון, מיד נעמי, וגם שקניתי לי לאשה בדת וכהלכה את רות. עדים אתם היום!" כל חכמי הסנהדרין והאנשים הנוספים שהיו שם ענו: "עדים אנחנו!" אחר כך הוסיפו וברכו: "נעשה ה' שרות אשתך תהיה צדיקה וטובה כמו רחל ולאה, ושאתה תעשה חיל ותצליח ותעלה בכל המעלות הטובות ויתפרסם שמך, ושכניך שיולדו מהאשה הזאת יהיו כמו בני פרץ בן יהודה!"

בסופו של דבר, התחתן בעז עם רות. אמנם, למרבה הצער נפטר במהרה, אך בהשגחה מיוחדת מאת ה' רות זכתה להיות בִּהְרִיּוֹן, ולאחר מכן ללדת בן.

השכנות של נְעָמִי בָּרְכוּ אוֹתָהּ:

”ברוך ה' ששלח לך את בעז הגואל, וישנתן לך את הבן הזה שנולד! אנו מברכות אותך שכן זה יהיה חכם וצדיק מגדולי ישראל, ושיהיה לך לנחמה בזקנותך, שהרי נולד מרות פלגך שאוהבת אותך כל כך ושהיא טובה לך יותר מהרבה בנים!”

נְעָמִי עָזְרָה לרות בגדיל בנה, היא היתה שמה אותו בחיקה ומטפלת בו באומנות. בשל צערן על פטירת בעז אבי הבן, התקשו נְעָמִי ורות להעניק שם לתינוק. השכנות הטובות קראו לתינוק בתחלה בשם

הַזְמִנִּי 'בֶּן לְנַעֲמִי', אֶךְ מִשְׁגָּדֵל קָרָאוּ לוֹ 'עוֹבֵד', כְּאוֹמְרוֹת וּמִבְּרָכוֹת
שֶׁיְהִיָּה עוֹבֵד ה' בְּכָל לְבָבוֹ.

עוֹבֵד, בְּנוֹ שֶׁל בְּעֹז, אָכֵן גָּדֵל לְהִיּוֹת עוֹבֵד ה' בְּלֵב שָׁלֵם. לְאַחַר שָׁנִים
הוֹלִיד אֶת יִשִּׁי, שֶׁזָּכָה לְהִיּוֹת אָבִיו שֶׁל דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל.

CamScanner

סְפוּרֵי אֲבָרֵי

עַל

מִגִּלָּת

רֵזִית

כְּתָב: הָרֵב שְׁלֵמָה אֲבִינֵר שְׁלִיט"א

בְּחוּצַת תְּתֻצִי "שְׁמַחַת אֵילַת"

CamScanner

CamScanner

ס קוראים לי רות

קוראים לי רות. אמנם סבא (רפא) שלי מצד אמי, הוא עגלון מלך מואב, בןו של בלק מלך מואב, אבל אני ממש לא מזדהה עם כל הרשעים האלה... סליחה שפך אני מדברת על אבותי, אבל זאת האמת. כמובן, אני לא אומרת כל זאת בקול רם, אחרת זה יהיה סופי, אך כך אני מרגישה בעמק נשמת. אני מרגישה שנשמת טהורה. אחותי ערפה היא לא כזאת, היא ממש כמו כל המואביות. לפעמים אני דואגת, איך אמצא חתן.

ויהי היום ואבינו קרא לנו:

- "רות וערפה, בנותי היקרות, הגיע זמןך להתחתן. יש לי הצעה נפלאה עבורך: שני אחים, שניהם נסיכים".

- "איני מכירה בתוכנו שני נסיכים המעניינים בןו!!" אמרתי בתמיהה.

- "הם באים מבית לחם", אמר אבי בנימת הסוס.

- "מה? עבריים?!" הגיבה אחותי ערפה בגעל נפש.

- "הרגענה, הרגענה, הם פה כבר זמן רב ונעשו לגמרי כמונו. יש רעב בארץ ישראל, לכן נסיד עברי מבית לחם ושמו אלימלך בא לגור אצלנו לפני זמן רב, עם אשתו נעמי, ושני בניה מחלון וכליון. לבסוף הוא מת, ונשארה האלמנה ושני בניה".

- "אפשר לסמוך עליהם?" שאלה אחותי.

- "אני עוקב אחריהם כל הזמן. אכן חששתי שיחזרו לארצם. לבסוף מת אלימלך, ובדקתי היטב, שני בניה הם מואביים בדיוק כמונו".

ערפה אחותי קפצה משמחה. אני הייתי מאוד מהרהרת. האם לזה קויתי כל חיי? אבל אצלנו לא מתנכחים עם אבא. גם קיננה בלבי תקונה סודית שאולי בכל זאת תצא מזה ישועה ואורה. מי יודע.

בחגיגות מפארות, אני התחננתי עם מחלון ואחותי ערפה עם כליון. לא הייתי כל כך מאשרת, אך נחמה היתה לי להכיר את אמו, נעמי, אשה אצילית ומפלאה. היינו מדברות הרבה בענייני מוסר ואמונה ומאד נקשרתי אליה. ועוד היתה לי נחמה: למרבה הפלא, גם אחותי ערפה נקשרה אליה.

ואז החלו הצרות: ילדים לא נולדו לנו, ועשר שנים אחרי שהגיעו לארץ מואב מתו מחלון וכליון. פתאום שמתי לב ששמותיהם אינם מבשרים טובות: מחלון כמו מחלה, וכליון מלשון כללה. כמובן, לא השמות קובעים, אבל אחרי שזה קרה, מסתבר שהיה בזה משהו. עכשו כל עתידנו סתום, לא נראה שמישהו מענין להתחתן אתנו, וגם אבינו לא מתענין בנו יותר על המדה.

והנה קרה דבר בלתי צפוי. נעמי קראה לשתינו ואמרה:

- "אין לי מה לעשות כאן, נשארתי אף ורק בשביל בעלי ובני. עתה שהם הלכו לעולמם, אני חוזרת לארץ יהודה".

- "אבל יש שם רעב!" אמרתי. "מה תאכלי?"

- "אל תדאגי", ענתה נעמי, "השם פקד את עמו לתת להם לחם".

- "אני באה איתך", אמרתי.

- "גם אני", הוסיפה ערפה.

נעמי היתה מאוד מפתעת, והאמת היא שאנחנו בעצמנו היינו מפתעות... לא רצינו להחמיץ את ההזדמנות ונצאנו לדרך.

אני מומשיכה

יצאנו לדרך יחד עם נעמי. עזבנו את המקום בו גדלנו כבנות מלכים, והלכנו אל הלא-נודע. באמת לא נודע. מה נעשה בארץ יהודה? אנחנו

לֹא יְהוּדִיּוֹת! מַה מוֹשֶׁךְ אוֹתָנִי לָשֶׁם? אֵינֶנּוּ יוֹדְעוֹת. אוֹלֵי אִישׁוּיּוֹתָה שֶׁל נַעֲמִי? שְׁמָה בְּאֵמֶת הוֹלֵם אוֹתָה: הִיא כָּל כָּךְ נַעֲיֵמָה, נַעֲיֵמָה בְּמַעֲשֵׂיהָ, בַּעֲלַת אִישׁוּיּוֹת קוֹרֶנֶת. כָּל כָּךְ נִקְשְׁרָנוּ אֵלֶיהָ, עַד שֶׁמֶאֱסָנִי בְּמוֹאָב וּבְחֶצֶר הַמַּלְכוּת.

אָנוּ הוֹלְכוֹת בְּדֶרֶךְ, וְהִדְרֶךְ כֹּה קָשָׁה כִּי אָנוּ יַחֲפוֹת. יִצְאָנוּ בְּעֵנִי גְמוּר וּבְחֶסֶר כָּל, אָבֵל הִרְגָּשְׁנוּ שְׁלֵמוֹת עִם עַצְמָנוּ. הִתְעוֹרַר בְּתוֹכָנוּ רָצוֹן עִמָּךְ לְהִתְגַּיֵּר אָבֵל נַעֲמִי הַצְדִּיקָתָה לֹא חֲשָׁבָה כֹּן. הִיא הִרְגִּישָׁה שֶׁהִיא עוֹשָׂה לָנוּ עוֹל וּמִנְצֵלָת אוֹתָנוּ:

- "לִכְנֶה שְׁבָנָה, אִשָּׁה לְבֵית אִמָּה, אִין לָכֵן מַה לַּעֲשׂוֹת אֶצְלִי, מְקוֹמְכֵן אֶצֶל אִמְכֵן.

לֹא עָנִינוּ, אֶלָּא תָּלִינוּ בָּהּ עֵינֵינוּ בְּאַהֲבָה.

הִיא הוֹסִיפָה:

- "יַעֲשֶׂה הַשֵּׁם עִמָּכֶם חֶסֶד כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתֶם עִם הַמֵּתִים וְעַמָּדִי, כִּכְּרַת עֲשִׂיתֶן לִי חֶסֶדִים גְּדוֹלִים מְאֹד שֶׁהִתְחַתְּנֶתֶן עִם בָּנִי, וְעַתָּה לוֹיֵתֶן אוֹתִי, אָנִי מְאֹד מַעְרִיכָה אֶת זֶה".

לֹא עָנִינוּ.

- "יֵתֶן הַשֵּׁם לָכֶם וּמִצְאָנָה מְנוּחָה אִשָּׁה בֵּית אִישָׁה. חֲזְרוּ לְמוֹלְדֵיכֶן וְהִתְחַתְּנוּ מִחֻדָּשׁ!" הִיא נִשְׁקָה אוֹתָנוּ וּבִכִּינוּ יַחַד.

- "אֶתְּךָ נָשׁוּב לַעֲמֶךָ. אָנוּ חוֹזְרוֹת אֶתְּךָ לַעֲמֶךָ, אָנוּ רוֹצוֹת לְהִתְגַּיֵּר וְלִהְיוֹת חֵלֶק מֵעַמְּךָ. הִתְאַהֲבָנוּ בְּעַמְּךָ, אָנוּ סוֹלְדוֹת מֵעַמְּנוּ שֶׁלָּנוּ, הַמוֹאָבִים הֵם מְקַלְקָלִים וּמְשַׁחֲתִים, וְאֵת נַעֲיֵמָה וְשִׁיכָתָה לָעַם נַעֲיִם. שְׁמַעְנוּ עַל עַמְּךָ, הָרִי אָנוּ שְׂכָנִים, נִפְגָּשִׁים וּמְכִירִים, אָנוּ רוֹצוֹת לְהִיוֹת חֵלֶק מֵעַם יִשְׂרָאֵל. אֵינֶנּוּ רוֹצוֹת לְהִתְחַתֵּן עִם מוֹאָבִי, אָנוּ רוֹצוֹת חֵתֶן יְהוּדִי. לִיהוּדִים יֵשׁ לֵב טוֹב".

- "שְׁבָנָה בְּנוֹתִי, לָמָּה תִּלְכְּנָה עִמִּי, הַעוֹד לִי בָנִים בְּמַעֲי וְהָיוּ לָכֶם לְאֻנָּשִׁים? מִי יִסָּפִים לְהִתְחַתֵּן אֶתְּכֶן!! אָנִי בּוֹדָאִי הִיִּיתִי שְׂמִיחָה לְתֵת לָכֵן

את בני, מעין יבוס, אבל אין לי יותר בנים, וגם אם היו לי היו קטנים מדי. ובאמת לא שיף יבוס, אלא לומר לכן כמה אני אוהבת אתכן ומחבבת אתכן, הלואי ויכלתי לעזר לכן..."

לא הגבנו. בנדאי שאנו רוצות עוד להתחתן, אני צעירה, רק בת ארבעים.

- "שבנה בנותי לבנה, כי זקנתי מהיות לאיש, כי אמרתי יש לי תקוה, גם הייתי הלילה לאיש וגם ילדתי בנים". נעמי פונה אלינו פעם שלישית: אנא שבנה, לו יכלתי לעשות לכן טובה הייתי נשאת, יולדת ילדים, והייתן מתחתנות אתן, אבל זה לא מציאותי.

- "הלחן תשברנה, הלחן תמתנה? עד אשר יגדלו, הלחן תעגנה לבלתי היות לאיש? אתן תחכו? בינתיים תהיו עגונות וכלואות?!

אל בנותי, כי מר לי מאוד מכס, כי יצאה בי יד השם. כואב לי עליכן. בעלי מת, אבל זה שאתן נותרתן כך מכאיב לי יותר מכל, וזה בעווננו. אתן לא עשיתן כל רע, מדוע תסבלו?"

שוב בכינו כלנו יחד. ערפה אחותי חשבה וחשבה, נשקה לנעמי וחזרה למואב, אבל אני נשארתי דבקה לנעמי.

- "הנה שבה ובמתך, אחותך, אל עמה ואל אלקיה. שובי אחרי ובמתך, היא מתנהגת בשכל ובדעת".

- "אל תפגעי בי, אל תתחנני אלי, לעזבך לשוב מאחריך, כי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני אליו. עמד עמי ואלקיןך אלקי. אמנם שלש פעמים אמרת לנו שבנה, כמו שדוחים את הרוצה להתגרר שלש פעמים. אבל אני רוצה להתגרר. לא רק עמד יהיה עמי, גם אלקיןך יהיה אלקי. אני מקבלת עלי את כל ארחות חייך, אלך רק איפה שמתר לקחת, ואלון רק איפה שמתר ללון.

באשר תמותי אמות ושם אקבר, כה יעשה השם לי וכה יוסיף, כי המות יפריד ביני ובינך. איפה שצריך למסור את הנפש אעשה זאת, ואקבר בארץ ישראל. כמה שאוכל אעשה, כמה שהשם יוסיף לי ויסיע לי, רק המות יפריד בינינו. אני מקבלת הכל בלב שלם".

נעמי הסתכלה עלי וראתה שאני מתאמצת ומתעקשת. היא הפסיקה לנסות לשכנע אותי, חיכה אלי חיוך רחב, הושיטה לי את ידה והמשכנו יחד.

אני אהיה יהודיה!!!

אלקטה בשבולים

סוף סוף הגענו לעיר הקדש בית לחם. חשבתי שנוכל להשתקם בה בשקט ובזנעה, אבל לא כן. מסתבר שנעמי היתה מאוד מפרסמת, וכלם הכירו אותה. באשר הגענו לשם, ותהם כל העיר עליהן ותאמרנה: ה זאת נעמי? אמרו זאת בלי נקמנות או שמחה לאיד, אלא מתוך צער גדול. כמובן גם שמחו לבואה, אך בטאו עגמות נפש, ולבי נצבט בקרבי. נעמי השיבה בעונה: "אל תקראנה לי נעמי, קראן לי מרא, כי המר שדי לי מאוד. השם סבב לי צרות רבות, אבל איני מתלוננת, אלא מקבלת עלי את הדין שאני גרמתי לעצמי. אל נא תרחמו עלי, מגיע לי. אני מלאה הלכתי, וריקם השיבני השם, למה תקראנה לי נעמי, והשם ענה בי ושדי הרע לי. אין זה מקרה, אין מקרה. זה מהשם, אבל הכל לפי חטאי".

מצאנו בבית לחם פנה שקטה לגור בה, אבל אז נצבה לפנינו בעיה קשה: מה נאכל?

- "שְׁמַעִי, רות הִיִּקְרָה", אָמְרָה לִי נַעֲמִי, "יֵשׁ לִי פֶה קָרוֹב מִשְׁפָּחָה, אִישׁ גִּבּוֹר חֵיל מִמִּשְׁפַּחַת אֱלִימֶלֶךְ וְשָׁמוֹ בְּעִזִּי".

- "זֶהוּ הַשּׁוֹפֵט שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל, אֲבָצָן!"

- "נִכּוֹן מְאֹד".

- "אֲזוֹ אוֹלֵי נִפְנָה אֵלָיו לַעֲזָרָה?" הֲצַעֲתִי.

- "לֹא. אֵינִי רוֹצָה לְהִטְרִיחַ, אֲנִי לֹא יוֹדַעַת מַה הַיָּחַס שֶׁלּוֹ אֵלִי, וּבְמִיחָד אֲלִידָה, שְׁאֵת גִּיּוֹרֶת מַעַם זָר. הַכֹּל כָּרוּךְ בָּאֵי נַעֲיִמוֹת גְּדוֹלָה, אֵינִי רוֹצָה טוֹבוֹת, אֵינִי רוֹצָה לְהִזְדַּקֵּק לְבָרִיּוֹת, אֵינִי רוֹצָה צָדָקָה".

- "אָבֵל לָמָּה בַּעֲזוֹ מַעֲצָמוֹ לֹא פָנָה אֲלִידָה לְהַצִּיעַ עֲזָרָה? הֲאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ שְׁהִנְעֵתִי?"

- "וַיֵּדָעִי הוּא יוֹדֵעַ. כָּל הָעִיר יוֹדַעַת. אָבֵל בְּדִיוֹק הַיּוֹם נִכְטְרָה אִשְׁתּוֹ, וְיֵשׁ לוֹ דְּבָרִים אַחֲרִים עַל הָרָאשׁ. אֲגַב, הוּא כָּבֵד בְּעַצְמוֹ מִבְּגָד, בֶּן שְׁמוֹנִים, הַשֵּׁם יֶאֱרִידָה זָמִינוּ וְשִׁנּוּתֵינוּ".

- "אֲזוֹ יֵשׁ לִי רַעֲיוֹן! עֲכָשׁוּ תַּחֲלַת קֶצִיר שְׁעוֹרִים, אֲלֹכָה נָא וְאַלְקָטָה בְּשִׁבְלִים".

- "לִזְאֵת אֲנִי מִסְפִּימָה. לָקַטְתָּ זֶה לֹא כְּמוֹ צָדָקָה רְגִילָה, זֹו חוֹבָה גְּמוּרָה לַתֵּת לָנוּ הָעֲנִיִּים, זֶה שְׂנִיד לָנוּ בְּדִין. אָבֵל הַגִּידִי: אֵת, בֵּית מֶלֶךְ, לֹא תִתְּבִישִׁי לְלֶקֶט כְּמוֹ עֲנִיָּה?"

- "נַעֲמִי הִיִּקְרָה", צַחֲקָתִי, "אֲנִי כָּבֵד לֹא בֵּית מֶלֶךְ! אֲנִי הַתְּגִיֶּרֶתִי וְנוֹלְדָתִי מִחֲדָשׁ. אֲנִי בָּזָה לְאוֹתוֹ עִם בּוֹ נוֹלְדָתִי וּכְבֹּד אֵינִי שִׁיכָת לוֹ. עֲכָשׁוּ אֲנִי עֲבָרִיָּה וְשִׁמְחָה בָּזָה גַם אִם אֲנִי עֲנִיָּה".

נַעֲמִי מְאֹד הִתְרַגְּשָׁה וְנִשְׁקָה אוֹתִי.

- "וַיִּמָּה יְהִיָּה, רות, אִם לֹא תִמְצָאִי חֵן בְּעֵינֵי שְׂאֵר הַמְּלָקָטִים, שְׁיִגִּידוּ: הַלָּקֶט הוּא בְּשִׁבִּיל הָעֲנִיִּים שְׁלָנוּ, בְּגִי מְקוֹמֵנוּ, מַה הַזָּרָה הַזֹּאת נִדְחָפֶת בִּינֵינוּ?"

- "אז אני אסתלק. אלקטה בשבלים אחר אשר אמצא חן בעיניו. אני לא רוצה שישתכלו עלי בעין עקמה, גם אם מגיע ליי".
- "בסדר, לכי בתי".

וְהָיָה בַּעַז בָּא

לאחר שחמותי נעמי הסכימה, הלכתי לאיזה שדה, והתחלתי לאסוף שבולים אחרי הקוצרים. אין לי משג של מי השדה הזה, אף אין זה משנה: רבונן של עולם נתן לנו, העניים, את הלקט.
לפתע אני רואה אנשים סביבי מתרגשים ומתלחשים:
- "הנה בעז בא מבית לחם!"

איזה מקרה לא יאמן! זה בדיוק השדה של בעז אשר למשפחת אלימלך שנעמי ספרה לי עליו! כמובן אין מקרים, הכל מן השמים, ומה שאנשים קוראים מקרה – זה דבר שאיננו מבינים את סבותיו, אף הכל מהשם.
כנראה זה נדיר שבעז בא לשדה שלו. על כל פנים, שבעה ימים הוא ודאי לא בא, שהרי היה אבל וזה היום בו קם מאבלו. גם זהו מקרה, על פי ההשגחה האלהית, שבעז הגיע בדיוק בשעה שאני נמצאת. אבל מה זה משנה, אני ממשיכה במלאכתי ללקט שבולים.
בעז אומר לקוצרים: "השם עמכם".
והם משיבים לו: "יברכך השם".

והנה אני רואה שבעז מסתכל לעברי ושואל עלי. אין לי משג מה הוא והאחראי על הקוצרים מדברים ביניהם, ואני מקוה שלא יגרשו אותי.
בעז נגש אלי ואני די לחוצה.

- "השם עמך, בתי, שמעתי שאת נערה מואבית ושפאת עם נעמי משדה מואב".

- "יְבָרְכֶךָ הַשֵּׁם, אֲדוֹנִי, אֲבָל אֲנִי כָּבֹר לֹא מוֹאֲבִיָּה, הִתְגַּיְרָתִי".
- "זֶה מְאֹד מְשֻׁמָּח, וַיֵּשֶׁר כּוֹחַד! נֹאמַר לִי שָׂאתָ פֶה מִהַבְּקָר וּבִקְשָׁתָּ רְשׁוּת לְלָקֹט. לָמָּה בִקְשָׁתָּ רְשׁוּת? הֲלָקֹט שֶׁנָּדָּךְ לָכֶם בְּזָכוּת".
- "אֲנִי יוֹדַעַת, אֲדוֹנִי, וּבְכָל זֹאת רָצִיתִי לְבַקֵּשׁ רְשׁוּת".
- "אֲנִי מְאֹד מַעְרִיף זֹאת, בְּתִי, בְּנֹדָאִי אֶת שׁוֹאֲלָתָא אֶת עֲצָמָךְ לָמָּה שְׁאֲלָתִי אֶת הָאֲחֵרָאִי עַל הַקּוֹצְרִים מִי אֶת. חֲלִילָה אֵינִי שׁוֹאֵל עַל כָּל נַעֲרָה שְׁבָאָה לְלָקֹט, אֲלָא לָרַגַע הַבְּחִנְתִּי בָּךְ וְרָאִיתִי כִּמְהָ צְנוּעָה אֶת. לְצַעֲרֵנוּ כָּל הַנָּשִׁים מִתְּכּוֹפְפוֹת לְפָנִים בְּאֶרֶח לֹא צְנוּעָה, וְאֶת יוֹשְׁבֵת וּמִלְקֻטָּה. כָּל הַנְּעֻרוֹת מְשַׁחֲקוֹת עִם הַקּוֹצְרִים וְאֶת מִצְנַעַת אֶת עֲצָמָךְ".
- "כֵּן, אֲדוֹנִי", הִשְׁבַּתִּי מִבִּישָׁת, "עֲתֵה אֲנִי קֹצֵת נָחָה, לְקִרְאָת חֲזָרְתִי הַבִּיתָה".
- "רָאִי, בְּתִי, גֵּשׁ לִי בִקְשָׁה מִמֶּךָ. אֵל תֵּלְכִי לְלָקוֹט בְּשָׂדֶה אַחֵר, אֵל תַּעֲבֹרִי מִפֶּה, אֲלָא תִדְבְּקִי בַנְּעֻרוֹת. הַשָּׂאֲרִי כָּאֵן, אֲנִי שְׂמֵחַ שְׁבָאתָ וְאֶשְׂמַח לְעֹזֹר לָךְ. לִי זֶה לֹא מִשְׁנָה אִם הִיִּית פֶּעַם מוֹאֲבִיָּה, עֲכָשׁוּ אֶת מִשְׁלָנוּ, כְּמוֹ כְּלָנוּ".
- "תּוֹדָה רַבָּה אֲדוֹנִי, בְּמָה זָכִיתִי?"
- "גַּם בִּקְשָׁתִי מִן הַנְּעֻרִים שֶׁלֹּא יִטְרִידוּ אוֹתָךְ. וְאִם תִּהְיִי צְמָאָה לְכִי אֵל הַפְּלִים וּשְׂתִי בְּמָקוֹם שֶׁהַנְּעֻרִים שׁוֹאֲבִים. קָחִי בְּעֲצָמָךְ, אֵל תִּנְחִי לַנְּעֻרִים שֶׁיָּבִיאוּ לָךְ".
- נִפְלְתִי עַל פְּנֵי וְהִשְׁתַּחֲוִיתִי.
- "מִדּוּעַ מִצָּאִיתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לְהַכִּירָנִי וְאֲנֹכִי נִכְרִיָּה?"
- "סִפְרוּ לִי כָּל מָה שֶׁעָשִׂיתָ עִבּוֹר חֲמוּתָךְ, שֶׁעֲזַבְתָּ אֶת אֲבִיךָ וְאִמָּךְ וְאֶרֶץ מוֹלְדְּתֶךָ, וְהִלַּכְתָּ אֵל עִם אִשָּׁר לֹא הִכְרַתָּ תְּמוּל שְׁלֹשׁוֹם. וְשֵׁלֶם הַשֵּׁם פְּעֻלָּתְךָ וְתִהְיִי מִשְׁכַּרְתְּךָ שְׁלָמָה מֵעַם הַשֵּׁם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּאת לְחִסּוֹת תַּחַת כְּנָפָיו".

אני מקשיבה נדהמת.

- "בתי, בעיני הדבר הכי גדול בעולם, זה חסד. את בת מלך, יכלת לחזר להיות בת מלך עם עשר וכבוד, אבל העדפת להתלוות לחמותך, ובסוף החלטת להתגיר. בעולם מעריכים בני אדם על פי חשיבותם ומעמדם, אבל לרבוננו של עולם יש קנה מדה אחר."

- "אמצא חן בעיניך אדוני, כי נחמתני וכי דברת אל לב שפחתך. אני מודה לך מאוד שעודדת אותי, שחזקת כוחי, שבטאת הערכה כלפי, שדברת אלי בנעימות. ואנכי לא אהיה כאחת שפחותיך, אני אפלו לא ראוייה להיות כאחת משפחותיך, ואתה מתחסס אלי כל כך יפה!"

✍ בעז איש חסד

המשכתי ללקט, והנה הגיע זמן הארוחה, הקוצרים התישבו לאכל. בעז נגש אלי:

- "בתי, את מזמנת לאכל, אנא קחי לחם וטבלי אותו בחמץ". זה קצת מביד אותי, כי על פי רב לא מזמינים את העניים לאכל. אבל כנראה היחס המיוחד הוא מפני שנעמי היא קרובה שלו. אז לפה הוא לא מזמין אותה ממש ונותן לה בית ומזון? אני יודעת. וממילא נעמי לא היתה מסכימה, היא לא רוצה לחיות ממתנת בשר ודם. לקט, זה משהו אחר, זה שיך לעניים, השם נתן לנו.

הוא אפלו צבט לי קלי, כלומר הכין לי צנים. ישבתי בצד הקוצרים כדי לאכל. לא מולם כדי שלא יסתכלו בי, וגם לא מאחוריהם כדי שאני לא אסתכל בהם.

קבלתי הרבה אכל, אכלתי לשבע ואפלו נשאר לי. קמתי שוב ללקט. והנה בעז נגש לקוצרים:

- "גם בין עמרים תלקט ולא תכלימוה. כלומר, גם אם בטעות היא מלקטת היכן שאין העניינים רשאים ללקט – העלימו עין, שתקו, ואל תאמרו לה דבר.

והוא מוסיף:

- "תשכחו חטים בכונה. עשו את עצמכם כאלו שכחתם, הפילו כאלו בטעות לקט רב יותר, כדי שיהיה לה מה לקחת".

עבדתי קשה ולקטתי עד הערב. הוצאתי את הגרעינים כדי שלא אצטרך לסחב על גבי גרמות, ובסוף היתה לי איפה שעורים. זה הרבה מאוד! אם אינכם יודעים, איפה היא עשרה עמרים, ולמר הוא מזון ליום אחד. אם כן, לקטתי עבורי ועבור נעמי מספיק לחמשה ימים! חזרתי העירה, הראיתי לנעמי מה שלקטתי, וכן נתתי לה מה שנשארו לי מן הארוחה שנתן לי בעז.

- "ברוך השם, זה אדם עם לב טוב, לא בזה אותך ולא גרש אותך על אף מוצאך המואבי", אמרה נעמי, "מי הוא?"

- "קוראים לו בעז, והוא עשה חסד רב עמדי. במקרה הגעתי לשדה שלו, אבל אני יודעת שאין מקרה, הכל השגחה אלקית".

- "כן", אמרה נעמי בחייוך רחב, "ברוך הוא להשם אשר לא עזב חסדו את החיים ואת המתים. בעז לא עזב חסדו, ומעל הכל השם לא עזב חסדו. 'עם המתים' כונתי לאלמנות של המתים – אני זאת.

קרוב לנו האיש", המשיכה נעמי, "מגואלנו הוא, הוא קרוב משפחה והוא חייב לגואלנו".

ושוב אני שואלת את עצמי: אז למה הוא לא נותן לנו אכסניה מכבדת? כנראה הוא לא נחפז, הוא רוצה לבחון, לבדק, לחקור, ואז הוא יחליט את ההחלטה הנכונה.

- "כן, נעמי", אמרתי, "הוא אמר לי שכל זמן הקציר אדבק בנערים שכלו..."

- "את מתכוננת בנערות".

- "כן כן, ודאי".

- "אם כן, בתי, צאי עם נערותי ואל תלכי לשדה אחר, בו אי אפשר לדעת מה יקרה. אצלו את בטוחה".

וכך נהגתי, והמשכתי ללקט עד סוף הקציר, כלומר שלושה חדשים. מה יהיה? ימים נגידו.

✿ התכנית הנועזת

נעמי נגשה אלי ואמרה בכבד ראש:

- "רות, בתי, הלא אבקש לך מנוח אשר ייטב לך. אני מחפשת עבורך מנוח, פתרון טוב עבורך: נשואים".

- "נשואים?! מי יסכים להתחתן אתי?!"

- "בעז. הוא קרוב משפחה שלך".

- "בעז?! מה פתאום שופט מכבד בישראל יסכים להתחתן עם אלמנה עניה, שהיא גם גיורת?! הרי לקטתי בשדה שלו כשלושה חדשים, ואם

היה רוצה, כבר היה פונה אלי!"

- "נכון, הוא לא פנה. אולי לא חשב על זה, או שהוא עסוק, או שלא העז, לכן את צריכה להעז ולזום".

- "אני?! מה? אגש אליו ואציע לו את עצמי?!"

- "יותר מזה", אמרה נעמי בשקט. "חשבת הרבה זמן על תכנית: הלילה הוא זורה בגרן השעורים".

- "פלילה? הרי זורים ביום".

- "נכון. אבל ביום הוא עסוק מאוד בעבודה כשופט ושאל, לכן הוא זורה בלילה. ונדאי הוא זל לקחת פועלים, אבל הוא רוצה שיהיה לו בעצמו חלק במצות שוב הארץ, לכן הוא יישן בגרן".

- "ואז?"

- "ורחצת וסכת ושמת שמלותיך עליך וירדת הגרן. טבלי, התקדשי, קחי שמלת שבת שלך".

- "מה? אלו לשם באמצע הלילה בשמלת שבת?! כלם יראו אותי וזה יוציא לי שם רע!"

- "אל תדאגי, אני אהיה איתך. הקשיבי לתכנית: קדם כל אל תלבשי פה את שמלת השבת, אלא קחי אותה איתך ושם תלבשי, ולכי לשם בבגדים רגילים. אל תלכי לשם באמצע הלילה, זה מסכן וגם מעורר חשד, אלא לכי מבעוד יום ושבי בצד. אל תיודעי לאיש עד פלותו לאכל ולשתות. כשיגמר לאכל, גשי אליו".

- "ואציע לו נשואין?!"

- "כן, זה הזמן. תגלי איפה הוא נמצא, תציעי לו לשאת אותך לאשה, והוא יגיד לך את אשר תעשין. אל תדאגי, אני אהיה איתך ברוחי. במעמד זה הוא כבר לא יוכל להתחמק ולהשליך מעצמו את האחריות. הוא קרוב משפחה, זו חובתו".

- "זה נועז!"

- "מאוד נועז, אך אין בררה. אם תחכי לנס מן השמים, שערותיך ילבינו עד יום מותו. דברים חשובים יש לזם. יש פתגם עממי: הברז הולך בראש משפל אבל עיניו מסתכלות כלפי מעלה. הוא צנוע וענו, אבל עליו לדאג למזונו ומזונות ילדיו, לכן הוא בולש כל הזמן לכל הפונוגים".

- "ברז... ברז... אבל איפה שמענו יזמה כזו?"

- "שמענו, שמענו: בנות לוט, לאה, תמר. ונדאי את זוכרת".

- "אבל יש אסור יחוד, איך אהיה לבד אתו?"
 - "יפה שאלת. כיון שאת רוקה, אין אסור יחוד. אני מתארת לעצמי
 שבבוא היום חכמים יגזרו גם על כך, אך לעת עתה אין אסור."
 - "קשה לי..."
 - "נכון, אבל חפינו די זמן. בהתחלה חשבתי שפעם מתנהג יפה כלפיך כי
 הוא בודק אפשרות להתחתן, אך לא כן, אלא מפני שיש לו ילב טוב.
 נגמרה תקופת הקציר, נגמר הקלט. אין יותר סכוי לפגוש אותו. עתה יש
 להם."
 - "כל אשר תאמרי אלי אעשה."
 החלטה קשה וצריך אומץ רב. אבל כמו שהיה לי אומץ לעזוב את ארצי
 ובית אבי, וכמו שהיה לי אומץ להתגרש – יהיה לי אומץ לעשות זאת.
 קבלתי אשור מוסרי ורוחני מנעמי, ואני נגשית אל מלאכת הקדש.

✿ מי את?

- "מי את?" שאל אותי בעז באשר ראה אותי. "אנכי רות אמתך. ופרשת
 כנפך על אמתך, כי גואל אתה". אני מבקשת שתפרס כנפך עלי, כלומר
 שתכסה ראשי תחת טליתך, תחת החפה, תתחתן אתי."
 דברתי בעדינות ובנחישות. איך הוא נגיב?
 - "ברוכה את להשם, בתי."
 אכן כבדה נגלה מלבי. הרי היה יכול לקלל ולגרש אותי, ואז לאן הייתי
 הולכת?
 כנראה הבין שאני צודקת ושהוא לא התנהג כראוי, והודה על האמת.
 אכן נעמי הדריכה אותי נכון: עושים מעשה נועז באשר יודעים שבסופו
 של דבר הצד השני יודה שהיה מצדק. זה מה שעשו בנות לוט עם

אביהן, זה מה שעשיתה לאה אמנו עם יעקב אבינו, זה מה שעשיתה תמר עם יהודה.

- "ברוכה את, בתי. 'היטבת חסדך האחרון מן הראשון, לבלתי לכת אחרי הבחורים, אם דל ואם עשיר'. קדם עשית אתי חסד אחד, שזכיתי לראות אשה כל כך רצינית שעוזבת מעמד של נסיכה כדי ללוות את חמותה, ואחר כך מתגיירת. הרי אני אדם זקן ומה משלמם אותי? לראות אנשים כה טובים! בדור הזה לא כלם צדיקים, והנה ראיתי מאור זרח. וחסדך השני עוד יותר גדול: את רוצה בי כחתן, וחרי את צעירה ואני זקן. לא הצעתי לך נשואים, כי חשבתי שתצחקי לי. בדרך כלל אשה צעירה מעדיפה צעיר עני על זקן עשיר. 'ועתה בתי אל תיראי, כל אשר תאמרי אעשה לך, כי יודע כל שער עמי כי אשת חיל את'. אני מסכים להתחתן איתך. אל תפחדי אם אנשי העיר ינסו להניא אותי ממוחשבת, כלם מעריכים אותך ויודעים שאת אשת חיל. וממילא מה שחשוב לי זה 'שער עמי', כלומר הסנהדרין, והם מוקירים אותך עד מאוד".

נשמתי לרוחה.

יש רק בעיה אחת שעוד צריך לפתור. קצת נלחצתי...

אבל נתאזר בסבלנות ונשמע.

מי הגואל

כל כך שמחתי שבעז הסכים להתחתן אתי. הייתי מוצפת אשר כמו שלא הייתי כל חיי. חשתי שאני עפה לשמים. רק עננה קלה הקדירה את השמים... בעז אמר לי שיש בעיה:

- "ראי, רות, אמנם אני הגואל אבל יש גואל קרוב ממני. יש קרוב משפחה יותר קרוב לך, ויש לו זכות קדימה להתחתן איתך".

שְׁמַחְתִּי שֶׁהוּא לֹא קוֹרֵא לִי בְּתִי, אֶלָּא רות.

- "מִי?" שְׁאַלְתִּי בְּדָאָה.

- "אֶסְבִּיר לָךְ: אָבִי זָכְרוֹנוֹ לְבִרְכָּה הִיא שְׁלֵמוֹן, וְאֶלִּימָלֶךְ זָכְרוֹנוֹ לְבִרְכָּה, אָבִיו שֶׁל מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן, הִיא אַח שֶׁל אָבִי. אִם כֵּן, אֲנִי רַק בֶּן דָּוִד שֶׁל מַחְלוֹן בַּעֲלֶךְ זָכְרוֹנוֹ לְבִרְכָּה, אֲבָל יֵשׁ עוֹד אַח לְשֵׁלֵמוֹן וְלֶאֱלִימָלֶךְ וְשִׁמוֹ טוֹב, וְהוּא דָּוִד שֶׁל מַחְלוֹן וְכִלְיוֹן. דָּוִד יוֹתֵר קָרוֹב מִבֶּן דָּוִד."

- "יֵשׁ סִבּוֹי שֶׁהוּא יֵרָצָה בִּי?"

- "זֶה הוֹלֵךְ יַחַד עִם הַשְּׂדוֹת שֶׁל אֶלִּימָלֶךְ, שְׂדוֹת גְּדוֹלִים."

- "אֲנִי מֵתְחִילָה לְהִבִּין..."

- "אֲנִי, יֵשׁ עוֹד אַח לֶאֱלִימָלֶךְ, וְהוּא אָבִיו שֶׁל חוֹתָנְתְּךָ נַעֲמִי."

- "אִם כֵּן, נַעֲמִי הִיָּתָה אַחֲיָנִית שֶׁל בַּעֲלָהּ אֶלִּימָלֶךְ?"

- "נָכוֹן. עַל כָּל פְּנִים, הוּא לֹא מַעֲנִין לְהִיּוֹת גּוֹאֵל. לֹא מִשְׁנָה לָמָּה."

- "וַיִּמָּה יִהְיֶה עִם דֹּדֶךָ, טוֹב?"

- "אֵל תִּדְאָגִי, מָחָר אֶטְפֵּל בָּהּ. אִם טוֹב יֵרָצָה לְגָאֵל אוֹתָךְ – שְׂיִגְאֵל, וְאִם לֹא – אֲנִי אֶגְאֵל, אֲנִי מִבְּטִיחַ לָךְ. וְעוֹד מִשְׁהוּ, רות, אֲנִי הוֹשִׁיטִי לִי אֶת הַמְּטַפַּחַת שֶׁלָּךְ."

נִתְּנִי לוֹ, וְהוּא שֶׁפֶךְ בְּתוֹכָהּ שְׁעוֹרִים. הַבְּנִיתִי, זֶה כִּדִּי שֶׁהִבְרִיּוֹת לֹא יִתְמָהּוּ לְרֵאוֹת אוֹתִי חוֹזְרֵת בְּגִידִים רִיקוֹת, אֶלָּא יִחְשְׁבוּ שֶׁהִלְכְּתִי לְלִקְטָה.

חֹזְרִתִּי הַבִּיתָה וְסִפְרִתִּי הַכֹּל לְנַעֲמִי חֲמוּתִי.

- "מָה הַמַּעֲבָב, בְּתִי? רְנוּקָה אוֹ מֵאֲרֶסֶת?"

סִפְרִתִּי לָהּ אֶת הַכֹּל בְּאַרְכִּיכוּת, וְגַם נִתְּנִי לָהּ אֶת הַשְּׁעוֹרִים.

- "עֲכָשׁוּ שָׁבִי, בְּתִי, וְחִפִּי לְרֵאוֹת אִידָּךְ וְכִי בָּעֵז לֹא יִשְׁקֹט עַד אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מָה שֶׁהִבְטִיחַ. וַיִּמָּה שֶׁהוּא מִבְּטִיחַ, הוּא מְקִיָּם."

בְּסֶדֶר, אֲנִי מַחֲפָה בְּלֵב מְלֵא תִקְוָה וְגַם חֲשָׁשׁוֹת. יוֹתֵר תִּקְוָה מֵאֲשֶׁר חֲשָׁשׁוֹת...

ז בפני הסנהדרין

- למחרת בבקר, אמר לי בעז :
- "רות, בואי גלף לשער העיר, לסנהדרין".
- "למה סנהדרין? וכי צריך סנהדרין כדי להתחתן? גם קדם הזכרת אותו".
- "את צריכה לדעת דבר חשוב: כדי להתחתן אתך אני צריך אשור מיוחד".
- "למה? כי אני גיורת?"
- "לא, גיורת היא ככל בת ישראל כשרה, אלא בגלל שאת ממוצא מואבי".
- "ואז מה?"
- "נדאי למדת מה שכתוב בתורה: 'לא יבוא עמוני ומואבי בקהל השם'. גם אחרי גיור, עד עולם".
- "אוי לי, אז אני אבודה".
- "לא, כתוב 'מואבי ולא ימואבית'. לך מתר".
- נשמתי לרוחה.
- "מכל מקום, רות, בשביל זה צריך סנהדרין, כי זה דבר מאוד נדיר, ואנשים אינם יודעים שמואביה מתרת, והם עלולים לשאל שאלות".
- התקרבנו לשער העיר, והנה אמר לי בעז :
- "הנה הגואל, ושמו טוב, עובר".
- "איך הוא ידע לבוא בדיוק עכשו...?"
- "זה מעשה השם", חיד בעז, "אני עשיתי את שלי, את עשית את שלך, נעמי עשתה את שלה, ואז הקדוש ברוך הוא עשה את שלו".
- בעז פנה אליו :

- "סוּרָה, שָׁבָה פֹּה, פְּלוּנִי אֶלְמוֹנִי".

הוא התישב.

בְּעוֹז לָקַח עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הַסֵּנְהֶדְרִין, וְאָמַר לָהֶם: "שָׁבוּ פֹה". גַּם הֵם הִתְיַשְּׁבוּ.

- "בְּעוֹז", שְׁאֵלָתִי, "בְּשָׁבִיל מַה עֲשָׂרָה תִּלְמִידֵי חֲכָמִים אֵלֶּה?"

- "נו... בְּשָׁבִיל הַחֲתָנָה שְׁלֵנוּ. צָרִיד עֲשָׂרָה לְחָפָה וְלִסְעוּדַת מִצֻּנָּה".

קִרְנָתִי מֵאֲשֶׁר. אָבֵל הַחֶלֶק הַכִּי קָשָׁה עֲדוֹן לְפָנֵינוּ.

בְּעוֹז פָּנָה לְגוֹאֵל:

- "שָׁמַע, דּוֹדֵי הַיָּקָר, יֵשׁ חֲלָקַת שְׂדֵה שְׁהִיְתָה שְׁיִכֶּת לְאַלְימְלָךְ אַחִיד, דּוֹדִי, וְנִעְמִי מְכַרָּה אוֹתָהּ עֶקֶב מִצוּקָתָהּ הַכֶּלֶפֶלִית. אִם אַתָּה רוֹצֶה לְגָאֵל אוֹתָהּ, מַה טוֹב, וְאִם אֵינְךָ רוֹצֶה – אָמַר לָנוּ וְאֵנִי אֶגְאֹל, כִּי אֲנִי הַגּוֹאֵל אַחֲרֶיךָ בְּתוֹר".

- "בְּסֻדָּר, אֲנִי אֶגְאֹל", אָמַר טוֹב.

- "אָבֵל יֵשׁ אוֹלֵי דָבָר שְׁאֵינְךָ יוֹדֵעַ: אִם אַתָּה מַחְלִיט לְגָאֵל אֶת הַשְּׂדֵה, אַתָּה גַּם מִתְחַיֵּב לְהִתְחַתֵּן עִם רוּת הַמּוֹאֲבִיָּה כְּדֵי לְהַקִּים שֵׁם לְבַעֲלָהּ הַמֵּת".

לְמִדָּתִי עַל זֶה, זֶה נִקְרָא מִצְוַת יְבוּס. אֲמַנָּם זֶה לֹא בְּדִיוֹק יְבוּס, כִּי בְּעָלִי הַמְּנוּחַ אֵינוֹ אַחִיו שֶׁל בְּעוֹז אֶלָּא אַחֲנִינוּ, וְאֵנִי גִיּוֹרֶת, אֶלָּא דּוֹמָה לְיְבוּס, כְּמוֹ הַסְּפּוּר שֶׁל יְהוּדָה וְתָמַר. אָבֵל לָמָּה הוּא קוֹרָא לִי מוֹאֲבִיָּה? אֲנִי כְּבָר לֹא מוֹאֲבִיָּה, אֲנִי גִיּוֹרֶת! בֵּת יִשְׂרָאֵל כְּשָׂרָה! אֶלָּא כְּנֶרְאָה, זֶה מִפְּנֵי שֶׁהוּא אִישׁ אֲמָת, וְאֵינוֹ רוֹצֶה לְהִסְתִּיר פְּרֻטִּים, אוֹ אוֹלֵי כְּדֵי לְהִרְתִּיעַ אֶת טוֹב... - "אִם כֶּכָּה", אָמַר טוֹב, "לֹא אוּכַל לְגָאֵל לִי, פֶּן אֲשַׁחֲיֵת נִחְלָתִי, גָּאֵל לָךְ אַתָּה".

- "מַה הוּא מִתְכַּנֵּן כְּשֶׁאוֹמֵר: 'פֶּן אֲשַׁחֲיֵת נִחְלָתִי...'?" שְׁאֵלָתִי בְּלִחַשׁ אֶת נִעְמִי.

- "אֵינֶנּוּ מְבִינָה! לֹא יָאָה לוֹ וְלֹא נָאָה לְהִתְחַתֵּן עִם גִּיּוֹרָת, בְּמִיחָד מוֹאֲבִיָּה. אָבֵל בְּרוּךְ הָשֵׁם, בָּעֵז הוּא אָדָם גָּדוֹל וְאִינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִכָּל אֶלֶה".
כְּמָה אֲנִי מְאֻשָּׁרָת, מוֹצֵפֶת שְׂמָחָה.

- "אֲנִי הֶעֱנִיָּה, הַמְסֻכָּנָה, וְהוּא בָּעֵז שׁוֹפֵט יִשְׂרָאֵל, גָּדוֹל הַדּוֹר, מִתְחַתֵּן אִתִּי!"

- "אֶתְּ לֹא כָּךְ דָּלָה וּמְסֻכָּנָה", אָמְרָה לִי נַעֲמִי בְּחִיּוֹד, "מְרֹב עֲנָה אֶתְּ שׁוֹכַחַת שְׂאֵת נְסִיכָה בֵּת מָלֵךְ, אֶלָּא שְׁוִתְרָת עַל הַכֹּל כְּדֵי לָלוּת אוֹתִי וּלְהִתְגַּדֵּר".

ס הכל מסתדר

טוֹב הַחֲלִיט שְׁלֹא לְהִתְחַתֵּן אִתִּי, אֲנִי עוֹמְדָת לְהִתְחַתֵּן עִם בָּעֵז, וְהִנֵּה אֲנִי רוֹאָה שֶׁבָּעֵז פּוֹתַח אֶת נַעְלֹו.

- "מָה זֶה אָמור לְהִיּוֹת?" אֲנִי לוֹחֶשֶׁת לְנַעֲמִי.

- "כֵּךְ עוֹשִׂים קִנְיָן. בָּעֵז נוֹתֵן לְטוֹב אֶת נַעְלֹו, וְטוֹב נוֹתֵן לוֹ אוֹתָד".

- "מָה, אֲנִי שָׁנָה נַעְלֹו?... שְׂאֵלֹתִי בְּחִיּוֹד.

- "וַיֵּדְאִי שְׁלֹא, אֶתְּ שָׁנָה עוֹלָם וּמְלֹאוֹ. זֶה נִקְרָא 'קִנְיָן סִדְר'. טוֹב עוֹד יַחְזִיר אֶת הַנַּעַל לְבָעֵז, אֶל תִּדְאָגִי..."

טוֹב פּוֹנָה אֶל בָּעֵז.

- "קִנְיָה לָךְ".

בָּעֵז מוֹשִׁיט לְטוֹב אֶת נַעְלֹו, וּפּוֹנָה לְזִקְנִים וּלְכָל הָעָם :

- "עֲדִים אַתֶּם הַיּוֹם כִּי קִנִּיתִי אֶת כָּל אֲשֶׁר לְאֵלִימֶלֶךְ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לְכִלְיוֹן וּמִחֲלוֹן מִיַּד נַעֲמִי".

כַּנְרָאָה שְׂכָד נִקְבַּע, שְׁנַעֲמִי הִיא הַיּוֹרֶשֶׁת, אוֹ שֶׁהִירְשָׁה נִתְּנָה לָהּ בְּמִתְּנָה. הָאֻמָּת שֶׁעֲנָן הָרְכוּשׁ לֹא מְטָרִיד אוֹתִי, אָבֵל מָה אִתִּי?

בעז ממשיך:

- "וגם את רות המואביה אשת מחלון קניתי לי לאשה להקים שם המת על נחלתו, ולא יפרת שם המת מעם אחיו ומשער מקומו. עדים אתם היום".

כל העם אשר בשער והזקנים אמרו:

- "עדים! יתן השם את האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתיהן את בית ישראל, ונעשה חיל באפרתה, וקרא שם בבית לחם. ויהי ביתך כבית פרח, אשר ילדה תמר ליהודה מן הזרע אשר יתן השם לך מן הנערה הזאת".

הבנתי מה הם אומרים. גם אצל רחל ולאה הנשואים היו ספור מסבך, וגם הספור של תמר היה מסבך.

מי יבין דרכי השם, איך הוא מוציא אור מחשך, טוב מרע.

אני מודה לך רבוננו של עולם על החסד שעשית לי, אלו פי מלא שיחה פנים, איני מספיקה להודות.

עקשו אני מחכה בכליון עינים לחתונה.

אני מתחתנת

קשה להאמין, התחתנתי! אני המסכנה והעלובה, הענייה והגיוורת המואביה, אני שבתחתית המדרגה, התחתנתי עם האדם הכי גבוה של עם ישראל, עם בעז שהוא השופט! לא יאמן, אני שטופת אשר.

ויש לי עוד בשורה טובה: אני בהריון. איזה נס! הרי כאשר הייתי נשואה עם מחלון לא נולדו לנו ילדים, והנה כאשר אני נשואה עם בעז הזקן אני בהריון!

וַיֵּשׁ גַם בְּשׂוֹרָה רָעָה: בְּאוֹתוֹ לִילָה שֶׁהִתְחַתְּנָתִי עִם בְּעָז, בְּעָז נִפְטָר...
כְּמוֹכָן הִיִּיתִי מְאוּד שְׂבוּרָה, לָקַח לִי זָמַן רַב לְהִנָּחֵם. אֲמָנָם בְּעָז הָיָה זָקֵן,
בֶּן שְׁמוֹנִים, אָבֵל בְּעֵינֵי הוּא הָיָה צָעִיר. לָאֵט לָאֵט הִבְנֵתִי שֶׁהַכֹּל מִן
הַשָּׂמִים, שֶׁרְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם הֵבִיא אוֹתִי אֶל בְּעָז בְּדִיוֹק בַּיּוֹם הָאֶחָד שֶׁל
חַיָּיו. אֲמָנָם אֵין לִי בַעַל, וְזֶה עָצוֹב, אָבֵל יִהְיֶה תִינוֹק קָטָן וְחִמּוּד.

*

הִנֵּה סוֹף סוֹף הִתְגַּשְׁמָה שְׁמִחָתִי, יִלְדָתִי בֶן. אֵיזוֹ הִתְרַגְּשׁוֹת! אֲמָנָם בְּעָז
כָּבֵר לֹא בַחֲיִים, אָבֵל וְדַאי הוּא רוֹאֶה מְמָרוֹמִים וּמִשְׁתַּתָּף בְּשִׁמְחָה.
כְּמוֹכָן גַּם נָעָמִי מְאַשֶּׁרֶת, וְכָל הַנָּשִׁים מְבָרְכוֹת אוֹתָהּ מִהִבָּרָה עַד הָעָרֶב.
הִיא מִתְמוֹנְנֶת מְרַב שְׁמִחָה, כָּל הַזָּמַן לוֹקַחַת אֶת הַתִּינוֹק בִּידָיָהּ וּמִטְפֶּלֶת
בּוֹ, וְקוֹרְנֶת מֵאֲשֶׁר. הַשְׂכֵּנוֹת כָּל הַזָּמַן מְבָרְכוֹת אוֹתָהּ, וְאֶפְלוּ הַחֲלִיטוֹ
שֵׁשׁ הַיֵּלֶד יִהְיֶה "עוֹבֵד". מִיָּד הִסְכַּמְתִּי. הַשֵּׁם הָיָה מְאוּד מוֹצֵא חַן
בְּעֵינֵי, בְּדַאי שְׁאֵנִי מִשְׁתַּקְּקֶת שִׁיְהִי עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם.

לְפַעֲמִים אֲנִי אוֹמֶרֶת לוֹ: מַה שְׁלֹמֶךָ עוֹבֵד חִמּוּד? מַה שְׁלֹמֶךָ עוֹבֵד בֶּן
בְּעָז בֶּן שְׁלֹמֹן בֶּן נַחֲשׁוֹן בֶּן עֲמִינַדָב בֶּן רֵם בֶּן חֲצִרֹן בֶּן פֶּרֶץ בֶּן יְהוֹדָה בֶּן
יַעֲקֹב בֶּן יִצְחָק בֶּן אֲבִרָהִם? וְהוּא מִסְתַּכֵּל עָלַי בְּעֵינָיו הַגְּדוֹלוֹת וְלֹא מִבִּין
מַה אֲנִי רוֹצֶה מִמֶּנּוּ אָבֵל אֲנִי יוֹדַעַת. אֲנִי בַת בְּתוֹ שֶׁל עֲגִלוֹן בֶּן בְּנוֹ שֶׁל
בִּלְקָם, אָבֵל זֹאת אֲנִי מַעֲדִיפָה לֹא לְהִזְכִּיר לוֹ. זֶה גַם נִמְחַק לְגַמְרִי, הָרִי
הִתְגַּיְרָתִי, וְעַתָּה אֲנִי בְּתוֹךְ עִם קְדוֹשׁ.

*

עָבְרוּ שָׁנִים רַבּוֹת. נוֹלַד לִי נֶכֶד וְשִׁמוֹ יִשִּׁי, וְאַחֵר כֶּךָ נוֹלַד לוֹ בֶּן וְשִׁמוֹ דָּוִד,
וְהוּא נַעֲשֶׂה מֶלֶךְ שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל. וְעוֹד זְכִיתִי לְרִאוֹת אֶת בְּנוֹ, שְׁלֹמֹה,
מִוֶּלֶד עַל עַם יִשְׂרָאֵל. רְאִיתִי אֶת בֶּן בְּנוֹ שֶׁל בְּנִי יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא הַמְּלוּכָה!
אוֹדֵךְ הַשֵּׁם כִּי דִלִיתָנִי, כִּי רוֹמַמְתָּנִי.